

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

04.11.2022. Nr. 1-5/296

Labklājības ministrijai
lm@lm.gov.lv

Par informācijas pieprasīšanu

Tiesībsargs pēdējo mēnešu laikā saņēmis vairāku privātpersonu sūdzības, kurās pausta neapmierinātība ar Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (turpmāk – VDEĀVK) attieksmi pret cilvēkiem ar invaliditāti. Proti, VDEĀVK pieļaujot būtiskus kavējumus iesniegumu par invaliditātes ekspertīzes veikšanu izskatīšanā un attiecīgo lēmumu pieņemšanā.

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11.panta 3.punktu viena no tiesībsarga funkcijām ir izvērtēt un veicināt labas pārvaldības principa ievērošanu valsts pārvaldē. Labas pārvaldības princips ir konstitucionāls vispārējais tiesību princips, kas netieši ietverts Latvijas Republikas Satversmē un ir atzīts par Eiropas Savienības pamattiesību. Labas pārvaldības princips tieši nostiprināts Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektajā daļā, nosakot, ka valsts pārvaldei savā darbībā jāievēro labas pārvaldības princips. Tas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses. Laba pārvaldība cita starpā nozīmē iestādes publisko pakalpojumu pieejamību pārredzamā, normatīvajos aktos noteiktā termiņā.

Jāatzīmē, ka VDEĀVK lēmums ir priekšnoteikums tam, lai cilvēks ar invaliditāti saņemtu invaliditātes pensiju, valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, kā arī citus invaliditātes seku mazināšanai nepieciešamos sociālos pakalpojumus, pabalstus un atvieglojumus. Tādējādi VDEĀVK lēmumam ir būtiska nozīme, lai cilvēks ar invaliditāti varētu realizēt savas tiesības uz sociālo nodrošinājumu, savlaicīgi saņemtu nepieciešamo sociālo atbalstu, atvieglojumus utt.

Atbilstoši VDEĀVK 2022.gada 10.oktobrī tiesībsargam sniegtajai informācijai sākot no šī gada jūnija ir būtiski pieaugusi VDEĀVK nodarbināto darba slodze. Vienlaikus VDEĀVK apliecināja, ka iestāde dara visu iespējamo, tostarp, piesaistot papildu cilvēkresursus, lai, nezaudējot darba kvalitāti, novērstu kavējumus iesniegumu izskatīšanā. Tomēr tiesībsargs joprojām turpina saņemt iedzīvotāju sūdzības saistībā ar iesniegumu par invaliditātes ekspertīzes veikšanu izskatīšanas termiņu kavējumiem.

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 13.panta 11.punktu, pildot šajā likumā noteiktās funkcijas un uzdevumus, tiesībsargam ir tiesības, pamatojoties uz viņa rīcībā esošajiem materiāliem, vērsties pie citām kompetentām institūcijām, lai izņemtu jautājumu par pārbaudes lietas ierosināšanu.

No normatīvā regulējuma izriet, ka VDEĀVK ir Labklājības ministrijas padotībā esošā tiešās pārvaldes iestāde.

Ņemot vērā minēto, lūdzu Labklājības ministrijai rast iespēju divu nedēļu laikā no šīs vēstules saņemšanas dienas tiesībsargam sniegt informāciju par vēstulē norādīto problēmsituāciju un tās risināšanas iespēju, t.sk. kādas darbības ir veiktas vai plānotas, lai cilvēkiem ar invaliditāti nodrošinātu iespēju saņemt VDEĀVK lēmumus normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

Ar cieņu,
tiesībsarga pilnvarojumā
Sociālo, ekonomisko un kultūras
tiesību nodaļas vadītāja

I.Rezevska

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu